

Universiteit moeten begeeren, zoo volledig van alles voorzien, als de vorderingen der wetenschap het eischen, opdat ieder, die er onderwijs geniet, zooveel als hij medeneemt krijgt, gereedgemaakt, zoodat het in het geheel der waarheid past.

Wel schijnt dit begeeren vermetel; maar toch is het in beginsel bescheidener dan een beoefening der wetenschap, welke meent met de Goddelijke openbaring geen rekening te moeten houden.

En bij alle zorgen, die in verband met de taak en de behoeften der Universiteit ons benauwen, is er iets, dat bemoedigt. Vraag den studenten, of zij gelooven, dat de Vrije Universiteit hun iets meer brengt dan aan andere universiteiten is te krijgen, zij zullen u bevestigend antwoorden.

Zij zien in, dat het hun verstrekte onderwijs niet eng is, maar dat het hun gezichtskring verruimt en hen helpt om in hooger zinn onpartijdig en niet eenzijdig verschillende wetenschappelijke vraagstukken te beschouwen.

Ook nog om een andere reden is het streven naar een volledige Vrije Universiteit principieel de meest juiste weg, omdat de beoefening der wetenschap wel den steun der Overheid behoeft en tot op zekere hoogte ook eenige regeling van Overheidswege, maar niet doet begeeren te staan onder Overheidsbestuur.

De openbare universiteiten wenschen dit ook eigenlijk niet, zij willen eigenlijk evengoed als wij de souvereiniteit der wetenschap in eigen kring erkend zien; zelfs als het Overheidsgezag met zeer groote bescheidenheid optreedt, kan er toch telkens wrijving ontstaan. De Vrije Universiteit, als bijzondere universiteit, staat ook daarin op zuiverder grondslag.

Zullen wij, of liever: zullen onze kinderen en kindskinderen ooit een Vrije Universiteit, die men volledig uitgegroeid mag noemen, verkrijgen?

Op die vraag zal ik natuurlijk niet pogen het antwoord te geven. Aan wat wij op aarde verkrijgen, ontbreekt altijd iets, maar toch moeten wij naar het beste streven. En zoo wij bidden, moeten wij niet weinig, maar veel vragen.

Maar zeker, zal het tot meerderen groei komen, dan hebben wij noodig meer mannen van wetenschap, die het hoogleeraarsambt kunnen vervullen, en meer middelen.

Niet slechts aan ruime contributiën bestaat behoefte, maar ook aan groote kapitalen. Een paar millioen om mee te beginnen ware niet te veel. En het is niet ondenkbaar, dat wij voor verderen bloei ook den steun zullen moeten inroepen van de Regeering, die thans ter tegemoetkoming in de kosten van voorziening in onderwijslokalen een subsidie van f 4000 'sjaars, eigenlijk f 100 000 in 25 jaar, verleent en de Handelshoogeschool te Rotterdam steunt met een niet onaanzienlijke jaarlijksche bijdrage.

Ik laat dit thans rusten. Ik wenschte slechts uit te spreken, dat de Vrije Universiteit krachtens haar beginsel tot groei is bestemd, zelfs tot aanzienlijken groei, en dat wij dien groei moeten begeeren en er toe medewerken. Tevens, dat het groeien niet bedoeld is als een uit de kracht groeien, maar juist van uit het beginsel en in nauwe aansluiting aan het beginsel moet geschieden.